

הרשות השופטת

הדף הזה מסכם את כל הנושא במילים פשוטות. קוראים לאט, חלק אחר חלק. אחרי כל חלק עוצרים ומספרים לעצמכם מה למדנו.

הנושא במבט כולל

- 1 הרשות השופטת** — תנאי העסקת השופטים שכר השופטים גבוה ונקבע ע"י ועדת הכספים של הכנסת, משך כהונת שופט הוא עד גיל פרישה (70), אסור לשופט לשמש בכל תפקיד פוליטי, הדחת שופט נעשית בגין עבירות חמורות ולא בגין תוכן פסקי הדין שלו. בחירת שופטים: נעשית ע"י ועדה ובה 9 חברים: שר המשפטים, נשיא ביהמ"ש העליון, שני שופטי עליון, שר נוסף, שני חברי כנסת, שני נציגים של לשכת עורכי הדין. 2 כללים המבטיחים את אי-תלותה של הרשות השופטת (יש לבחור ולהציג שניים) מרות החוק - השופטים כפופים אך ורק לחוק ופוסקים לפיו. תנאי העסקת שופטים - שכר השופטים גבוה ונקבע ע"י ועדת הכספים של הכנסת.
- 2 הרשות השופטת - המשך** — משך כהונת שופט הוא עד גיל פרישה (70). אסור לשופט לשמש בכל תפקיד פוליטי. הדחת שופט נעשית בגין עבירות חמורות ולא בין תוכן פסקי הדין שלו 2 הנמקת עמדותי בשם עקרון הפלורליזם. הצגת גישה זו: הכרה בערך של ריבוי דעות ועמדות של אנשים או קבוצות. עידוד בקיום וביטוי של מגוון דעות ועמדות של אנשים או קבוצות בחברה. קישור לטענה: כאשר יחייבו את הועדה למינוי שופטים למנות שופטים מכל מגזרי החברה הישראלית, נראה יותר שופטים ממגזרים שעד כה לא יוצגו בבית המשפט. החברה הישראלית היא חברה מגוונת מאוד.
- 3 הרשות השופטת - המשך** — הנמקת העמדה המנוגדת בשם עקרון אי התלות של הרשות השופטת. הצגת הזכות: עקרון משפטי זה מחייב רשות שופטת עצמאית בהחלטותיה השיפוטיות ופסיקה משפטית בהתאם למרות החוק בלבד. עקרון זה קובע שהחלטות השופטים אובייקטיביות ככל הניתן. קישור לטענה: אם ימונו שופטים בהתאם למוצאם האתני או לרקע החברתי שממנו הם באים, יתממש עקרון הפלורליזם אך תיפגע עצמאות המשפט והתוצאה תהיה שאמון הציבור בבית המשפט יקטן ולא להפך. 2 משפט אזרחי משפט העוסק בסכסוכים שבין אדם לחברו. המשפט מכריע בסכסוך בין הצדדים על פי החוק והראיות
- 4 הרשות השופטת - המשך** — תפקידי בית המשפט יישוב סכסוכים בין אזרחים ובין אזרחים לשלטון על פי דין. ביקורת שיפוטית על הרשות המבצעת: חוקיות, סבירות, הגינות של החלטות. ביקורת שיפוטית על חקיקה: פסילת חוק הסותר חוק יסוד (מתאפשרת מאז חוקי היסוד בנושא זכויות אדם; פס"ד בנק מזרחי). 2 עקרון הכפיפות לשלטון החוק כולם, לרבות שופטים ומוסדות השלטון, כפופים לחוק. השופט נדרש לחובת נאמנות יחידה: כפיפות לשלטון החוק בלבד, ללא התחשבות בזרות או באינטרסים זרים.
- 5 הרשות השופטת - המשך** — עצמאות הרשות השופטת עצמאות אישית של השופט: קביעות מובטחת בחוק, הליכי הדחה מחוקקים, מינוי על ידי נשיא המדינה בהמלצת ועדה מיוחדת. עצמאות מוסדית: ניהול מערכת בתי המשפט (תקציב, מינויים, הטלת תיקים) מופקד בידי נשיא בית המשפט העליון ומנהל בתי המשפט, ולא בידי שר המשפטים. 2 מינוי שופטים הועדה לבחירת שופטים מונה 9 חברים: שר המשפטים (יו"ר), שר נוסף, שני חברי כנסת, שני חברי לשכת עורכי הדין, נשיא בית המשפט העליון ושני שופטי עליון.

מה שואלים בבגרות על הנושא הזה?

- הסבר תופעה או סיבות בעזרת החומר שלמדתם
- ביסוס הטענה בציטוט או התייחסות ישירה לקטע
- נימוק עמדה באמצעות מושגים מקצועיים
- תנאי העסקת השופטים
- כללים המבטיחים את אי-תלותה של הרשות השופטת
- הנמקת העמדה המנוגדת

טעויות נפוצות — תזכורת אחרונה:

- מציינים את המושג בלי להציג אותו - ציון בלבד לא מספיק.
- שוכחים לקשר את ההסבר לקטע עצמו - חובה ציטוט או התייחסות ישירה לקטע.
- כותבים תשובה כללית בלי המושגים המקצועיים מהמחווין.